

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah, in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo na redni list. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim proročvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Narobnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone.

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln.

Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vln.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—

vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652.

Bitka na primorski fronti še ni končana. - Tudi novi napadi povsod odbiti.

Boji na južnem Poljskem in v Voliniji se nadaljujejo. - Močni ruski napadi pri Kamionki-Strumilowi krvavo odbiti. - Prodiranje Nemcev na Kurskem. Močni francoski napadi pri Souchezu, v Svečeniškem gozdu in v Vogezih odbiti. - Operacije nemških letalcev.

Poziv!

Italijanska vlada in vojaštvo sta že tedaj, ko je bila Italija še naš zaveznik, po vsej naši državi razprostrla mrežo svojega volunturnstva. Čeprav so skoraj vsi kolikarj sumljivi ljudje sedaj spravljani na varno, je vendarle mogoče, da se nahajajo po naših deželah od Italije plačani ljudje, ki bodo izkušali volunturni Italijanov v prid in jim poročati o vojaških dogodkih v naši deželi.

Dognalo se je sedaj, da so bili italijanski podjetniki, ki so odjedali kruh našim ljudem in posiljali vsako leto milijone pri nas pridobljenega denarja v blaženo Italijo, ponajveč plačani volunturni italijanske vlade. Ti so sicer odšli v blaženo Italijo, ali pa so zaprti; sumi pa se, da so svojim uslužbenecem in dobrih znancem, ki so jih imeli tudi med domačim prebivalstvom, dajali — seveda ne zastoj — gotova navodila in da bodo ti zaslepljeni ljudje izkušali nadaljevati volunturno delo laških trgovcev.

Vsi pravi rodoljubi morajo tu našim oblastim pomagati ter delati na to, da se prepreči tako volunturno v naših krajih.

Kdorkoli se vede sumljivo, n. pr. da povprašuje, kako močne in kako sestavljene so naše čete, kam korakajo vojaki ali da se plazi okoli vojaških utrd, skladišč, smodnišnic, vojašnic, da postopa v bližini železniških prog, tak človek je sumljiv in naj se takoj naznani županstvu, župnim uradom, orožnikom ali pa vojaškim poveljnicem.

Naši listi so že poročali, kako so slovenski Režijanci pomagali Lahom na Gorškem. Prebivalstvo naj se zato tudi po slovensko govorečih ljudeh ne da premočiti. Tudi ti so lahko volunturni in tem varnejši, ker se po njih govorici lahko imajo za domače. Naša županstva naj bi posebno pazila na piskroveze, krošnjarje, brusarje, postoparje, lajarje, begunce itd., ki hodijo po občini. Zglašilni predpisi so sedaj po naših krajih sila strogi, vsakdo se mora izkazati s primerno legitimacijo, vsakdo se mora zgledati, če pride od zunaj v občino. Župani naj pa tudi te predpise brezobzirno izvajajo, potem se morebitni volunturni izsledijo kaj hitro.

Pa ne samo kot postoparji hodijo ti italijanski volunturni okoli, uporabljajo tudi vojaške uniforme, da, napravljene so včasih celo kot avstrijski častniki in uradniki.

Goriško prebivalstvo, posebno na Tolminkem, pomaga naši slavni vojski z nevarnostjo lastnega življenja vedno in povsod s tem, da ji donaja novic ter lo opozarja na vse, kar bi ji moglo koristiti ali jo obvarovati škode ali sovražnih naklepov. Slovenci na Primorskem in drugod, ne zaostajajo za goriškimi brati! Sklenimo se vsi, kar nas ni v bojni črti, v mogočno vrsto, od starčka do otroka, od kmeta do gospoda!

Bodimo vsi ene same silne volje: da branimo svojo ljubo domovino, da pomagamo naši vrli armadi, da se upremo z vsemi silami verolomnemu, krutemu sovražniku našega cesarja in naše države! Slovenci! ta boj, ki ga bojujemo, je svet-boj! Bojujemo se v prvi vrsti za svojo domovino, borimo se pa tudi za povišane ideale poštenja in zvestobe, za načela krščanske morale, proti zavratnosti, hinavstvu in krutosti, proti nekulturi in napuhu tega zaslepljenega in ob Boga zapuščenega naroda.

To, kar označa besnenje Italijanov v krajih, ki so jih zasedli, je brezprimerna krutost proti mirnemu in miroljubnemu prebivalstvu. Mnoge tisoče ljudi z dežele in državljane so odtirali v močvirnate, po mrzlici okužene kraje Sardinije, kjer žalostno hirajo.

Je pač tako, da laški sovražnik ne pozna spoštovanja mednarodnega prava in tako je tudi požgal številne vasi, cerkve in naselbine na Goriškem in v Furlaniji; širokoznano romarsko cerkev na sv. Gorji, svetišče Matere božje, je z granatami namenoma izpremenil v razvaline.

Naši vrli vojaki stoje kakor skala — ob Soči in rajši preljujejo zadnjo kapljo krvi, kakor da bi pustili Laha k nam!

Zato pa bo izkušal podli in bojazljivi Italijan za hrbtno naše armade škodo delati, kjer bo le mogel. Tu pa se mu upremo mi, pazili bomo na vse sumljive ljudi, na njih vedenje in govorico, ter sporočimo zvesto vse na pristojno mesto ali pa jih primemo celo sami. Naša armada, naša država nam bo hvaležna za vsako še tako majhno novico in za vsako pomoč. Darujemo vso svojo ljubezen in hvaležnost,

vse svoje telesne in duševne sile našim vrlim, junaškim četam, da se izpolnijo prelepe besede cesarske pesmi:

Vse za dom in za cesarja,
Za cesarja blago, kri!

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 23. (Kor.) Uradno se objavlja: 23. julija 1915, opoldne.

Bitka pri Gorici še ni končana.

Proti goriškemu predmostju so naperili Italijani včeraj mogočen artiljerijski ogenj. Napad na Sabotin je bil odbit. V predmostju Podgore leži na stotine sovražnih trupel. Naše čete imajo prvotne postojanke predmostja brez izjeme v posesti.

Pri odbijanju številnih sovražnih naskov so se dalmatinski deželni bramborci zopet posebno izkazali.

Na robu doberdobske planote se boj nadaljuje. Proti oddelku Peteano—Zdravščina so izvršili Italijani v pretekli noči tri napade, ki so bili odbiti. Istotako se je izjalovil poizkus Italijanov, da bi se med Zdravščino in Peteanom približali našim jarkom.

Tudi novi napadi sovražnika pri Selcuh, Vermeljani in proti Kosičevemu hribu, so bili, kakor vsi prejšnji, brezuspešni.

Ob srednji Soči so se vršili le topovski boji.

V ozemlju Krna so naše čete včeraj, potem ponoči in danes zjutraj odbijale napade.

Na koroškem in tirolskem mejnem ozemlju se ni zgodilo ničesar bistvenega. Artiljerijski boj se na posameznih mestih nadaljuje.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Ustreljen župnik iz trziške župnije.

RIM, 23. (Kor.) »Giornale d'Italia« poroča, da je bil tudi neki duhovnik iz trziške župnije radi doždevnega volunturnstva ustreljen od Italijanov.

Italijansko vojno posojilo.

CHIASO, 22. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča, da znaša rezultat podpisov na vojno posojilo vseh obveznosti banknih konzorcijev, 1.111.75 milijonov lir. Od največjih italijanskih bank ste nabrali Banca Commerciale 122 milijonov lir, od teh odpade 39 milijonov na Milan in na Credito Italiano 118 milijonov, od teh je podpisal Milan 38 milijonov. Neapelj, največje mesto Italije, je podpisal le 34 milijonov lir.

S soške fronte.

Iz izvirnega poročila »Slovenca« z dne 20. t. m. posnemamo:

Hladno je kakor v letovišču. Že tri dni je pomale deževalo in tudi danes je nebo zastrto z oblaki. Hvala bogu! Dež in hlad pomorita bacile. Sicer pa imam na polici lizol in tudi nekaj opija bo pri rokah za slučaj potrebe.

Zdravstvena oblast je vse primerno ukrenila, mnogo napol zrelega sadja je zaplenila in sedaj se prodaja zrelo in kuhano sadje, piše kuhana, shlajena voda in črna kava — in dobro je tako! Vina in piva nimamo. Ker je naš glavni pridelek vino, želimo in prosimo boga, da nam pomaga pregnati Italijane iz naših solčnih Brd in Furlanije. Še prej kot dozorji grozdje. Včeraj je bil na goriški fronti sodni dan. Treskali in grmeli so ves božji dan naši in sovražni topovi, neprestano so prasketale strojne puške, a treskalo je tudi nebo. Dalmatinci so opravili izborni in sijajno, kakor vselej.

Opazovali smo, kako so Italijani smoteno obstreljevali vsako ped zemlje s težkimi granatami in marsikateri lajik v vojaških rečeh je pač pomiloval uboge Dalmatince, ko je opazoval, da Italijani tudi morebitne begunce iz jarkov neusmiljeno zasledujejo s šrapneli. A Dalmatinci so niso umeknili, vztrajali so, zmagali so!

Stražice so bile polne italijanskih ujetnikov, to moramo priznati, hrabrih strelcev — bersaljerov, ki so bili zajeti v naših jarkih, in tudi mnogo ranjenecv Italijanov so pripeljali v osrednje semenišče.

Danes je ljuta borba za goriško predmostje in se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo. Nad vse izborni je vodstvo naše ga topništva.

Naše baterije streljajo le redkoma, a kadar je njihov cilj gotov, takrat gre za stavo z vseh strani v vse smeri. Opazili

smo, da v takem trenutku italijanske baterije kmalu omolknejo. Naša samozavest se dan na dan krepi. Glavarstvo in sodišče v Gorici redno uradujeta; tudi denarni poštni promet je že prišel v St. Petru pri Gorici; govori se, da pride bliže k nam celo c. kr. davčni urad; naš knez in nadškof uraduje v svoji palači, dasi je bila že večkrat obstreljevana in je bil tam v svojem vrtu pod Gradom parkrat v smrtni nevarnosti, od izbruha vojne nepretgoma do današnjega dne. Naš deželni glavar Faidutti je dogovorno z nadškofom izposloval pri naučnem ministru, da dobe duhovniški begunci, če se posvete dušnemu pastirstvu svojih ubeglih župljanov, slejkoprej svojo kongruo in doplačo. Kdor imed duhovniških beguncv želi natančnejših pojasnil, naj se obrne do deželnega glavarja. Naslov: parlament, Dunaj.

Iz Italije.

sameznih točkah našim strelskim jarkom na 300 korakov. Na drugih krajih je prišlo do bojev mož proti možu.

Povsod so bili Rusi odbiti ob velikih izgubah.

Jugovzhodno Sokala so lovci polka Kopal šv. 10 pri nekem drznem krilnem napadu ujeli 3 oficirje in 342 mož.

Severozapadno Grubieszowa so nemške čete znatno pridobile na ozemlju.

Med Bystrzyco in Vislo so čete nadvojvode Jožefa Ferdinanda pregnale sovražnika iz Belsyc in preko Wronowa.

Zapadno Visle, od izliva Bystrzyce navzgor, so prodrli zavezniki do veletoka in do pasu Ivangoroda.

Pri Kozienicah se naše čete še bojujejo s sovražnimi zadnjimi oddelki.

Na drugih delih fronte je položaj v splošnem neizpremenjen.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 23. (Kor.) Veliki glavni stan, 23. julija 1915:

Vzhodno bojišče.

Na Kurskem sledimo proti vzhodu umikajočim se Rusom med neprestanimi boji, pri čemer je bilo ujetih včeraj 6550 Rusov, uplenjen 3 topovi in mnogo municijskih vozov in poljskih kuhinj.

Proti Narewu in predmostni postojanki Varšave, so se naše čete pomaknile bližje.

Pred Rožanom smo zavzeli vas Milun in utrdbo Szygl, kjer smo ujeli 290 mož.

Ponočni izpad iz Nowogeorgijewska so se izjalovili.

Jugovzhodno bojišče.

Zapadni breg Visle, od Janowice do Granice (10 km južno Ivangoroda), je bil očistič sovražnika.

V gozdovju jugovzhodno Kozienic se vrše boji z ruskimi zadnjimi oddelki.

Med Vislo in Bugom se je zveznim četam posrečilo, zlomiti žilavi odpor sovražnika na raznih mestih in ga prisiliti k umaknitvi.

Krvave izgube Rusov so izredno velike. Vrhovno armadno vodstvo.

Francoski glasovi o ruskem umikanju.

PARIZ, 21. (Kor.) Časopisje izjavlja splošno, da je rusko umikanje dobro premišljen strateški manever (?), ne pa zmaga zveznih armad. Sila ruske armade ni zlomljena. Koncem vseh koncev je vseeno, če se bojnica fronta preloži dalje vzhodno, kajti Rusi so pripravljeni, pri prvi priliki zopet preiti v ofenzivo (?) Izpraznjen večjih ozemelj in mest, kakor Varšave, nima dalje nobenega pomena (!)

Rusija in Japonska.

PETROGRAD, 22. (Kor.) »Rječ« piše o možnosti zveze z Japonsko: Ker je sedaj Japonska izolirana in je postala Anglija vsled japonske politike nezaupljiva, Amerika pa Japonski naravnost sovražna, se skuša Japonska zvezati z Rusijo, da porabi lahko vso energijo za boj proti Ameriki.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 23. (Kor.) Veliki glavni stan, 23. julija 1915:

Zapadno bojišče.

Ponočni napadi sovražnika z ročnimi granatami pri Souchezu, so bili zavrnjeni.

Francoski napad v Svečeniškem gozdu se je izjalovil.

V Vogezih je bil sovražni napad proti liniji Lingenkopf—Barenkopf (severno Münster), odbit po srditnem boju.

Kot odgovor na večkratno obstreljevanje Thloucourta in drugih krajev med Mozo in Mozele, je naša artiljerija obstreljevala danes Pont a Mousson.

Naši letalci so napadli železniški trikot St. Hilaire v Šampaniji in so prisilili sovražne letalce, da so se umaknili. Tudi na vojašnice v Gerardmerju, so bile vržene bombe. Pri boju v zraku nad Conflansom, je bilo eno sovražno bojno letalo uničeno.

Vrhovno armadno vodstvo.

Neresnična vest o potopitvi linjske ladje »Pommern«.

BERLIN, 23. (Kor.) Wolffov urad poroča: Kakor javlja Reutersjev urad, je Mac Namara v dolnji zbornici naznanil, da je dne 1. julija od nekega angleškega pod-

morskega čolna v Vzhodnem morju potopljena linijska ladja razreda »Deutschland«, bila linijska ladja »Pommern«.

Wolffov urad poroča k temu s pristojnega vira, da dosedaj v Vzhodnem morju ni bila še nobena nemška vojna ladja potopljena od kakega sovražnega podmorskega čolna.

Pogrešan francoski podmorski čoln.

FRANKFURT OB MENI, 22. (Kor.) — Zenevski korespondent »Frankfurter Zeitung« poroča iz zanesljivega vira, da se francoski podmorski čoln »Joule« pogreša že od 23. aprila. Izguba podvodnika je izven vsakega dvoma.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 22. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča:

Pri Ari Burnu je poizkušal sovražnik dne 20. julija zvečer, potem ko je zmetal bombe, bajonetni napad na naše levo krilo, a je bil po našem ognju decliniran in se je vrnil v svoje postojanke. Sovražnik je do jutra trikrat obnovil poizkuse, ki pa so bili vsi odbiti. Pognali smo sovražnika nazaj v njegove postojanke, pri čemer smo mu prizadejali velike izgube.

Pri Seddit Bahru je obstreljeval sovražnik dne 20. julija popoldne brezuspešno dve uri naše levo krilo. V noči od 20. na 21. t. m. je bombardiral sovražnik naše desno krilo, poslušujoč se raket in zarometov in torpedovk. Mi nismo smatrali za potrebno, da bi odgovarjali.

V noči od 20. na 21. t. m. so otvorile naše baterije pri Kum-Kalehu nepričakovan ogenj na sovražno taborišče pri Seddit Bahru, ki je povzročil veliko eksplozijo in dveurni požar v sovražni municijski zalogi.

Dne 21. julia smo uspešno bombardirali sovražno taborišče in sovražne artiljerijske postojanke pri Mortolimanu. — Sovražnik je odgovarjal brez uspeha.

Na fronti ob Iraku je poizkušal sovražnik, da zakrije poraze, demonstracije z detaširanimi silami, ki smo jih odbili z lahkoto.

Angleške izgube v Dardanelah.

LONDON, 21. (Kor.) »Times« opozarja nato, da znašajo angleške izgube v Dardanelah 42.434 mož in so torej že večje, kakor tekem burske vojne, ko so znašale 38.156 mož.

Norveški državni zbor.

KRISTIANIJA, 22. (Kor.) Storting je sprejel predlog vojaške komisije, da se zniža brambnoobvezna starost na 20. leto, službeno-obvezna doba v deželni brambi pa podaljša od 8 na 12 let.

Marke — krono.

DUNAJ, 22. (Kor.) Denarni kurz za plačilo v Nemčijo, je bil do nadaljnjega določen za 100 mark = 133.50 K.

Nova Imenovanja ulic v Puli.

Čim je izbruhnila vojna z Italijo, se je iz krogov prebivalstva izražala želja, da bi nekatera imena — posebno protidržavne tendence — izginila iz področja vojnega pristanišča, in da bi jih zamenili z imeni osebe, ki so ozko spojene s tradicijami naše vojske in mornarice, da se tako postavi tem imenom večni spomin. Uvažujoč te želje je trdnjavski komisar, z odobrenjem zapovednika vojne mornarice, oredil povodom 49-letnice dneva pri Visu, da dobe nekaterje ulice nova imena po polkovniku Karolu Kopalu, Tegetthoffu, Radeckem, Lazariću, Kuhnju, Manfroniju, Ripnerju in po raznih slavni zgodovinskih dnevih in činih. O Tegetthoffu in njegovi slavi smo že govorili te dni. Tu podajamo še nekoliko podatkov o činih in zaslugah nekaterih drugih teh mož.

Polkovnik Karol pl. Kopal je se svojo vztrajnostjo omogočil zmago pri Sv. Luciji (Santa Lucia). Dne 6. maja 1848. je od rane zore do 2. popoldne branil z junaško vztrajnostjo nokopališče v Sv. Luciji proti veliki italijanski premoči tako dolgo, da je splošni italijanski naskok prisilil k umiku. Dne 10. julija 1848. je 10. lovski bataljon pod vodstvom Kopalovim z naskokom na italijansko pozicijo severno Vicenze, in sicer na Monte Berico, osvobodil ogroženo brigado Culozovo in je s tem prisilil Vicenzo v kapitulacijo. Malo dni potem je polkovnik Kopal pogledel ranam, ki jih je dobil v teh bojih. Znano je, da je bil 10. lovskemu bataljonu posvečen srebrni rog z napisom:

»Monte Berico — Kopal kliče«. Ta rog spominja hrabri bataljon na bivšega junaka polkovnika.

Pod generalom topništva d'Aspre je bila dne 21. marca 1849. izvojevana sijajna zmaga pri Mortari, kjer se je posebno izkazal odlični polkovnik Benedek. Ko so v juliju 1866. pri Kustoci pobiti Italijani nameravali naskočiti Trentin, je odločil podmaršal baron Kuhn, da se z močnim udarcem reši garibaldinskih dobrovoljnih čet, ki so bile prodrle preko Condina v Indikarije. Dne 21. julija je došlo do bitke, v kateri so bile italijanske dobrovoljne čete tako potolčene, da je bil južni Tirol obvarovan pred nadaljnjim sovražniškim prodiranjem.

Stotnik Lazarič je tisti odlični junak, ki je leta 1843. odšel z Reke s 55 mož, da pripori zopet Istro in na lindarskem bregu pri Cerovlju, severno Pazina, se mu je res posrečilo, da je dosegel svoj cilj. V letu 1848. je bil Lazarič, tedaj že v pvpoklen, vnovič pozvan v vojno službo in došel v Istro, da organizira bataljon dobrovoljcev. Istra ima vso pravico in vzrok, da časti tega moža.

Korvetni kapitan Manfroni je z flotiljo na Gardskem jezeru v juniju in juliju 1866. tako podpiral avstrijsko vojsko s ponovnim, hrabrim in čvrstim sodelovanjem, da mu je bil podeljen vojaški red Marije Terezije.

Polkovnik Urs de Margina si je s svojimi hrabrihri vodenem v vojni leta 1859. zaslužil red Marije Terezije. V naših hvaležnih srcih živi v prvi vrsti radi hrabre obrambe Visa dne 18. in 19. julija 1866., dokler ni mornarica dne 20. julija končno osvobodila otoka.

Admiral Ripper, ta energični povspeševatelj interesov c. in kr. vojne mornarice in občine Puljske, nam je še vsem v živem spominu in zasluži v polni meri, da se z njegovim imenom krsti ena puljskih ulic.

Razne politične vesti.

Pred sestankom ruske dume. Ruski list »Kievlianin« je objavil članek iz Petrograda pod naslovom »Otročja nestrpnost«, v katerem piše med drugim: Skrajna desnica se ne more pomiriti radi sklicanja dume. Socialisti in naprednjaki se jeze, ker je zbornica sklicana pod konec julija, kakor da bi bila od teh malo dni odvisna sreča države in kakor da bi bilo potem naenkrat vse bolje. Razum tega treba misliti na to, da treba v ministrstvu znamenitih izprememb in da morajo ministri podrobno proučiti zakonske načrte, ki jih hočejo predložiti. Prenajljene sklepe o sedanjih delikatnih vprašanjih bi morali trezni elementi ruskega naroda obsojati.

V našem narodu, pa tudi v dumi sami, je še danes mnogo nasprotnikov ideje narodnega zastopstva in kaka mala neprevidnost bi mogla močno utrditi to mnenje. Zato je otročje, ako se želi naglica. Samo »mali politiki« zahtevajo to, resni pa vedo, da treba vse natanko razmisliti.

V ruskem narodu se opažajo sedaj tri struje. Skrajna desnica, ki ne želi daljšega zasedanja dume; ta misli, da je zbornica dolžna le izreči svoja domovinska čustva in željo, da se vojna vodi do kraja. Skrajna levica zahteva nasprotno, da duma ne preneha s svojim delom, marveč da v vsem času vojne odločuje o vsem, a poleg tega da ima dovolj dela z nabavljanjem živeža in s skrbjo za sirmasne in z vsemi drugimi administrativnimi posli.

Prvi odrekajo narodu pravico, da sam odločuje o sebi; drugi se izgubljajo v malenkostih, ki jih morajo sedaj pozabljati tudi najboljše organizirani narodi. Največje svojo nado stavljamo v tiste, ki žele vseobče edinstvo vseh slojev naroda, ki edino more dovesti do zmage. — V dumi naj ne bo razprav o političnih vprašanjih poedinih strank, ker za čas vojne obstoji tudi za take razlike nekaj »moratorija«. Posebno težko je v sedanjem času dotikati se vprašanja šole, ker se ob tem vprašanju morajo voditi borbe radi kulturnih nazorov, a te borbe bi mogle zadobiti tudi večje dimenzije v širokih masah. Sedaj je najboljše in najpotrebnejše da se vsa moč družbe posveča vojni in na to edino moč razmišlja duma — ker je domovina v nevarnosti!

Novi ruski vojni minister, general pehote Aleksej Andrejevič Polivanov se je rodil leta 1855 in se je za časa vseh svojih študij kazal izredno nadarjenega mladika. V rusko-turški vojni je bil Polivanov težko ranjen in je že tedaj dobil več odlikovanj za svojo hrabrost. Leta 1888 je bil že polkovnik v generalnem štabu. Ko so v letu 1899 prenosovali oficijelna vojaška lista »Rusky Invalid« in »Vojni Zbornik«, je postal tedanji polkovnik Polivanov namestnik urednika, a že v avgustu istega leta glavni urednik teh dveh vojaških glasil. Za njegovo mišljenje je značilno, da je dovoljeval popolno svobodo razpravljanja v »Ruskm Invalidu« — in to tudi mladim častnikom. Seveda je spisal mnogo razprav strogo vojaške, vojaško-zgodovinske in vojaško-zemljepisne naravi, a to tako, da so njegove stvari radi čitali tudi nevojaški krogi. Dobo, ki je Polivanov deloval kot urednik rečenih dveh listov, so označile »Birževja Vje-domosti« kot najslajneje epoko militarnično — oficijoznih glasil Rusije. Od leta 1906—1912 je bil Polivanov pomočnik vojnega ministra. Velikih zaslug si je pridobil za reorganizacijo ruske vojske po rusko — japonski vojni, posebno pa artiljerije. Predsednik dume M. V. Rodžjanko slavi Polivanova kot izvrstnega tehnika, ki posebno pozna vprašanja deželne obrambe, dočim se mu »Novo Vreme« klanja tudi kot človeku; priprost je in pri-

stopen vsakomur, ali v pogovorih zelo previden. Edini sin njegov je padel v tej vojni. Te podatke smo posneli po Bernskem »Bundu«.

»Fantastične vesti« iz Bolgarske. — »Agence Telegraphique Bulgare« piše: Inozemsko časopisje objavlja nekaj dni sem najfantastičnejše vesti o bolgarskih stvareh. Te vesti sirijo v prvi vrsti listi, ki v Sofiji — nimajo dopisnika in ki datirajo iz Sofije poročila, v katerih javljajo: ali da bolgarski kralj v bližnjih dneh odpotuje v Atene na sestanek s kraljema grškim in romunskim, ali pa da so bivšega ministra Genadijeva zaprli, ali pa celo, da je ta poslednji izvršil samomor (češ, da je razprava o atentatu v sofijski kazni prinesla dokaze, da je bil Genadijev zapleten v ta atentat ter da je zagrešil zločin veleizdaje). Vse te vesti so izmišljene. Kralj Ferdinand ni nikdar mislil na kako potovanje v Atene. Kar se tiče afere Genadijev, jo zelo pretiravajo. Ni govora ne o aretaciji, ne o policijskem nadzoru, kamoli o samomoru! Najzadnje je izpodbija vse te vesti zbiranje vrh-nega odbora stranke Stambulova (umornjenega pred 20 leti), pod predsedstvom — Genadijeva, ki se je vršilo 18. t. m. ob 20. obletnici smrti Stambulova.

Vprašanje Drača. Londonska »Morning-post« piše o dogodkih v Albaniji: Med Italijo in Srbijo obstoje difference, ki se ne morejo potajiti, četudi bi bilo res, da Srbi niso zasedli Drača, ali — kar je verjetnejše — da so ga zopet izpraznili. Pristop Italije k državam trospornima je gotovo razočaral Srbe. Dogodki na Balkanu nam morajo sedaj delati skrb, in to celo tudi tedaj, ako so nesporazumljenja med Rimom in Nišem samo prehodna.

Štrajk v oglednikih dela angleški vladi velike skrb, ker bi pomanjkanje oglja moglo postati velika kalamiteta za nadalje vojskovanje. Angleško ljudstvo je silno razsrdeno na štrajkujoče delavce, češ, da je ta štrajk več nego zločin — in to ne samo na Angliji sami, ampak tudi na nje zaveznikih. Ta štrajk da je izdajstvo. — Produkcija oglja da je opora zaveznikov Anglije. Ako so sedanji zakoni nezadostni za postopanje proti štrajkovcem, naj angleška vlada zahteva od parlamenta novih zakonskih sredstev, da bo mogla tam, kjer je to potrebno, postopati proti štrajkovcem s prislilnimi sredstvi. Kake posledice bi mogle nastati vsled tega štrajka, oziroma zmanjšanja produkcije oglja, nam predloča poročilo iz Cardiffa, da je eno največjih industrijskih podjetij prisiljeno, ugasiti ognje svojih peči za talenje. V Swanseah bo 10.000 delavcev raznih kovinarskih industrij že v nekoliko dneh brez dela, ako bo štrajk trajal dalje. — Zaloga oglja na Angleškem je že zmanjšana za milijon ton. Iz Londona so brzojavili dne 20. t. m., da je minister za municijo Lloyd George odpotoval v Cardiff, kjer se je pogajal z zastopniki delavcev.

Občinske zadeve.

Počitniški šolski tečaj. Pričakuje definitivnih ministerijskih odredb glede počitniških tečajev, je c. kr. namestništvo provizorično odredilo, da učiteljsko osebje šolsko mladino tukajšnjih ljudskih in meščanskih šol in sicer tako deško, kakor dekliško, ob dopoldanskih urah primerno zaposli in nadzira. Kako naj se to zgodi, imajo sedaj urediti šolska vodstva po svojem lastnem preudarku. — Družinski poglavarjem se toplo priporoča, da vplivajo z vsemi sredstvi na svoje otroke, da bodo pridno in redno obiskovali omenjene tečaje.

Solska refekcija. Solska refekcija v občinski režiji (ulica Madonna del Mare 13), ki je urejena za prehrano 250 bolnih in konvalescentnih otrok, izbranih od šolske zdravniške sekcije po raznih občinskih šolah, je sprejela tekmo tekočega šolskega leta v raznih turnusih 670 učenec. Število obiskov tekom 185 dni, odkar obstaja refekcija, znaša 45.483.

Stroški za živila so znašali za vsako posamezno porcijo povprečno 26 vinarjev s splošnimi stroški pa 33 vinarjev. Reči se mora, da je ta institucija ob sedanjih razmerah prava blagodat, ker ne nadomestuje samo pomanjkljivo domačo prehrano, temveč prebranjuje tudi znatno število otrok, ki se nahajajo v najza-lostnejših zdravstvenih razmerah.

Četudi se je morala mera dišete z ozirom na aprovizacijske težkoče skrajšati, so se mesne porcije razdeljevale trikrat na teden. Gledalo se je na to, da je bila hrana raznovrstna in redilna ter je odgovarjala zahtevam racionalne prehrane.

Refekcija je bila otvorena 4. novembra 1914. ter se je zaključila 15. julija

1915. Ker so se šole zopet otvorile za počitniške tečaje, bo tudi refekcija z 19. julijem zopet vzpostavljena.

Ker je mnogo družin odšlo iz Trsta, in ker se je zdravstveno stanje mnogih otrok, ki so bili prehranjevani od šolske refekcije, izboljšalo, bodo sedaj lahko sprejeti tudi učenci, ki do sedaj niso mogli priti na vrsto.

Domuče vesti.

Namestnik v Gorici. Namestnik baron Fries-Skene, je prispel včeraj v Gorico in sprejel v poslopu okrajnega glavarstva zastopnike lokalnih oblasti in uradov. Nato je obiskal v spremstvu voditelja gorškega okrajnega glavarstva, barona Bauma, rezervno bolnišnico Rdečega križa in se je vrnil zvečer v Trst. Tudi pri današnjem obisku v Gorici se je zamogel namestnik prepričati o lojalnosti mesta in konstatirati z zadovoljstvom, da je prebivalstvo pri najboljši volji in trdno prepričano v zmago. Zdravstvene razmere v Gorici in okolici so trajno ugodne.

Odklikovanje majorja Turudija. Major Stanislav Turudija, ta hrabri poveljnik dal-matinskih junakov na avstrijsko-italijanskem bojišču, je odklikovan z vojaškim križem za zasluge 3. stopnje z vojno dekoracijo. O majorju Turudiju so časopisi v zadnjem času mnogo pisali, v slovenskih narodnih krogih tržakih pa je g. major znan še iz časov, ko je bil kot nadporočnik v tržaški garniziji.

Njemirovič-Dančenko o Hrvatih. Poznal ruski književnik in vojni poročevalec »Ruske Slova« piše o avstrijski vojski, kako žilavo se bori. A to ne samo Madjari, ampak tudi druga plemena se bore energično in se je težko predajajo. Posebno junaka se bore Hrvatje — tisti narod, ki je pod vodstvom Radeckega v gornji Italiji delal prava čudesa junštva.

Razpuščena Italijanska društva v Istri. Namestništvo razglašuje v uradnem »Osservatoru« razpust naslednjih društev: »Circolo Nicolò Rizzi« v Fazzani, »Società filarmonico-drammatica con biblioteca circolante« in »Gabinetto di ritrovo agricolo-sociale Sanvincenti« v Sanvincenatu ter »Circolo popolare di coltura« v Galežanu.

Žetev v Dalmaciji. Splitsko »Naše Jedinstvo« poroča, da bo letošnja letina žita tudi v Dalmaciji bolja, nego lani. Res je sicer, da je deževje prineslo nekaj škode in da bo na nekaterih krajih za petino ali četrtino manje, toda tudi v Dalmaciji so letos povsod posejali vsaj dva- do štirikrat več nego v prejšnjih letih.

Okrajni šolski svet za gorško okolico uraduje začasno v Ajdovščini. — Fr. Sever, namestnik okr. š. nadz.

Jugoslovanska akademija znanosti v Zagrebu. Izvolitev nadškofa zagrebskega za pravega člana Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, dra. Antona Bauerja, pokroviteljem, in rednega vseučilišnega profesorja te akademije dra. Tomislava Maretića podpredsednikom Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu je zadobilo cesarsko potrjenje.

Nevarnost solčnih kopeli. Ob sedanji zgočji temperaturi treba opozoriti, da solčne kopeli, ki so že nekoliko let v modi, niso tako brez nevarnosti, kakor mislijo tisoči obiskovalcev. V »Deutsche medicinsche Wochenschrift« poroča dr. Römer iz splošne bolnišnice St. Georg pri Hamburgu o dveh slučajih solnčnice, ki sta nastala vsled dolge solnčne kopeli ob nepokriti glavi in ki sta se po preiskavi hrbtne mozga izkazala kot pravo, četudi lahko vnetje možganske mrene. Posebno pri meščanih, ki ne obilujejo na krvi, ni njihova bleđa na krvi uboga koža tako zavarovana proti nevarnostim luči, kakor pri utrjenih prebivalcih na deželi. Le prava mera pri uživanju tega zdravilnega sredstva more obvarovati pred škodo solčnih kopeli. Zato treba previdnosti.

Nezgode na delu. 18 letni voznik Svetko Živic, ki stanuje v Barkovljah in je v službi v tovarni ledu istotam, je včeraj zjutraj ob polsedmih po nesreči prišel pod kolesa svojega lastnega voza. Zadobil je pri tem več poškodb po hrbtu, po prsih in posebno po obeh nogah. Pozvan je bil k njemu zdravnik z zdravniške postaje, ki mu je podelil naj-nujnejšo pomoč in ga dal potem prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v IV. kirurški oddelku.

— 22 letni kotlar Edvard Apolonij, ki stanuje v Lloydovi ulici št. 22, si je včeraj popoldne na delu porezal desno roko pod laktom. Moral je na zdravniško postajo, da mu je tam službojuči zdravnik desintenciral rane in povil roko.

Kdo ve kaj?

Presije se podatki o naslednjih osebah:

Ivan Toplikar, posestnik, Osek št. 95 (Primorsko) Oglasi se ni že 3 mesece. Zadnji čas je bil zaposlen pri vojaškem delavskem oddelku v Lonjerju. Povprašuje žena Ivan Toplikar. Spodnji Otok št. 11, pošta Radovljica 5, Gorenjsko-Kranjsko.

»Poizvedovalni urad za begunce« v Trstu, ulica Boschetto 32, vrata 23, daje med uradnimi urami od 8 do 11 dop. in 4 do 6 pop. naslove sledečih beguncov:

Iz Opatjevega: Čotič Josip (1881), Čotič Karolina (1883), Čotič Marija (1907), Čotič Alma (1909), Čotič Josip (1912), Čotič Ivan (1915), Čotič Roza (1882), Čotič Marko (1902), Čotič Roza (1891), Čotič Katarina (1828), Čotič Anton (1859), Čotič Ivan (1854), Čotič Tereza (1849), Čotič Tereza (1855), Čotič Ivan (1892), Čotič Ivan (1894), Čotič Franc (1892), Čotič Marija (1905), Čotič Karl (1902), Čotič Stefan (1900), Čotič Sofija (1915), Čotič Josip (1859), Čotič Tereza (1864), Čotič Sofija (1915), Čotič Elizab (1858), Čotič Marija (1902), Čotič Leopold (1911), Čotič Ana (1913), Čotič Franc (1876), Čotič Katarina (1845), Čotič Rozala (1906), Čotič Marija (1908), Čotič Josip (1852), Čotič Lucija (1852), Čotič Rozala (1888), Čotič Peter (1902), Čotič Andrej (1838), Čotič Justina (1878), Čotič Polona (1840), Čotič Marija (1902), Čotič Olga (1904), Čotič Franc (1908), Čotič Vencelj (1900), Čotič Peter (1859), Čotič Tereza (1859), Čotič Tereza (1892), Čotič Marija (1914), Čotič Elizabeta (1878), Čotič Kristof (1903), Čotič Franc (1905), Čotič Antonija (1889), Čotič Franciska (1893), Čotič Marija (1887), Čotič Katarina (1855), Čotič David (1913), Čotič Ladislav (1909), Čotič Minka (1911), Čotič Danilo (1913), Čotič Peter (1894), Čotič Marija (1891), Čotič Tereza (1871), Čotič Marija (1903), Čotič Franciska (1868), Čotič Kristina (1898), Čotič Amalija (1895), Čotič Katarina (1895), Čotič Ivan (1854), Čotič Tereza (1837), Čotič Ernest (1885), Čotič Feliks (1908), Čotič Ernest (1910), Čotič Mirko (1914), Čotič Marija (1912), Čotič Uršula (1859), Čotič David (1911), Čotič Jozefa (1889), Čotič Ivan (1913), Čotič Josip (1915), Čotič Jozefa (1909), Čotič Juren (1889), Čotič Juren (1896), Čotič Juren (1909), Čotič Pelicon (1904), Čotič Andrej (1876), Čotič Franciska (1878), Čotič Emilija (1907), Čotič Andrej (1909), Čotič Marija (1888), Čotič Marija (1893), Čotič Pavlina (1895), Čotič Ana (1896), Čotič Emilija (1901), Čotič Roza (1904), Čotič Karolina (1907), Čotič Ivan (1909), Čotič Josip (1847), Čotič Franciska (1847), Čotič Tereza (1878), Čotič Marija (1920), Čotič Anton (1901), Čotič Franc (1904), Čotič Karl (1906), Čotič Andrej (1909), Čotič Roman (1911), Čotič Franciska (1913), Čotič Marija (1865), Čotič Marija (1899), Čotič Amalija (1841), Čotič Juren (1869), Čotič Amalija (1898), Čotič Leopold (1900), Čotič Juren (1902), Čotič Stefanija (1908), Čotič Dominik (1909), Čotič Katarina (1838), Čotič Juren Anton (1873).

Darovi.

— V spomin junaka smrti umrlega tovariša Rado Merška daruje učiteljstvo C. M. šol K 32 moški podružnici CMD. v Trstu.

— Na korist vojakom na južnem bojišču je prejel cesarski komisar od g. Hermana Hausbrandta K 20; na korist tržakih mladih strelcev od g. Marcela Bačerja, lastnika salona »Novo Cine« K 5.

— Cesarski komisar je prejel na korist brezposelnim od »Consorzio ingegneri costruttori« Venezian & Comp. K 312-50, ki mu grede za dela, izvršena pri Sv. Vitu.

— G. Ivan pl. Scaramanga je izročil ces. komisarju K 200 na korist ranjenim tržčanom.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 23. julija 1915.)

Moka (pšenična, mešana z rženo)	K 2-— kg
Moka (za kuhinjsko rabo)	K 1-— kg
Sladkor	K 365, 408 kg
Meso (goveje) srednji deli	K 432, 472 kg
zadnji	K 8-— kg
Meso telečje	K 8-— kg
Meso konjsko	K 240 do 260 kg
Slanina (soljena)	K 440 do 540 kg
Gnajt, kuhana	K 12-— kg
Maslo sirovo	K 6-— kg
Kokoši	K 650 do 850 ena
Pišanci	K 250 do 350 eden
Polenovka suha	K 220, 240 kg
namočena	K 128 kg
Fizol	K 144 150, 160 kg
Bob	K 180 kg
Ječmen	K 280 kg
Fizol (strošji) vinarjev	K 36, 40 kg
Grah	K 20, 28 kg
Krompir	K 24, 28 kg
Pardizinski	K 4 do 8 marica
Radie	K 4 do 6 glava
Salata	K 6, 10 glava
Cesen	K 140, 160 kg
Cebula	K 18 do 20 komad
Jačja	K 4 do 10 komad
Buta	K 3 do 4 komad
Pesa	K 8, 10 komad
Malancane	K 6 do 8 komad
Humare	K 2 do 4 komad
Koleraba	K 56, 60 liter
Mleko	K 260 liter
Olje (najceneje)	K — kg
Sardale (sveže)	K — kg
Sardale (suhe)	K — kg

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE
za vplačbo 5%
za menice po 6%
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
vplačane od vsakega, če tudi ni ud in jih obrežuje po
4%
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Razpisanih obsega hranilnice (HRANILNE POSUŠKE).

registrirana zadruga z omejenim prožitvom
TRST - Piazza della Caserma št. 2, t. nac. - TRST
(v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah.

Postno-hranilnični račun 14.004.
Isto varnostno (safe) do - site) za shranje vrednostnih listin, dokumentov in raznih »p« h vrednot, popolnoma varno proti alomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIONOV KRON.
Razpisanih obsega hranilnice (HRANILNE POSUŠKE).

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo.
Masno tiskano besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Tesurji se sprejmejo takoj. Naslov pove Ins-odd Edinosti. 322

Močno krnilo za molzne krave, delavne vole, prasice se dobi v zalogi Via Padulina št. 5. 325

Išče se čevljarja-pomočnika za vsako delo. - Ul. Bocaccio 4, Krainer. 326

Najfinejše maslo za čaj, naravno in vedno sveže se dobi po nizki ceni v skladišču ulica Commerciale št. 14. 317

2 Retušerija ozir. Retušerko
išče za takoj
fotograf Oton Sadar
Škofjaleka - Gorenjsko. - Plača po dogovoru.

Umetni zobje
z in brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Umetno-fotografski atelje
Trst, ulica del Rivo št. 42 (prillice) Trst

Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede, posnetke notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakršni spomeniki.

POSEBNOST: POVEČANJE
v VSAKE FOTOGRAFIJE !!!

Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42

!! Samo za grosiste in menajzne uprave !!

Mast - Ogrski salam - Klobase - Soljeno meso - Masne konzerve - Gulise konzerve - Švicarski in inozemski sir - Sterilizirano mleko

kakor tudi druge jestvine prodaja po ceni

AGRUMARIA D. D.
Trst - Via delle Poste 14, II - Trst

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11-1 pop.
Trst, ulica Giulia št. 74 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, baist in perljiva svila za jopice. — Svilena in okraski zadnje novosti, velik izbor izgovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezene in drobniarje, preproge, zavese, trljž po izjemno nizkih cenah.

Fratelli Rauber
Trst, ul. Carducci 14 (ex Torrente)

Zaloga ustrojenih kož
Velika izbira potrebščin za čevljarje. - Specializeta potrebščin za sedlarje.

Zaloga tu in inozemskih vin, špirta, likerjev in razprodaia na drobno in debelo

Jakob Perhauc
Trst, Via delle Acque št. 6
(Nasproti Caffè Centrale).

Velik izbor francoskega šampanja, penecih dezertnih italijanskih in avstrijskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin. Mescala in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinove slivice in brinjave. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošila se po povzetih. Cenik na zahtevo in franko.

Razprodaia od pol litra naprej.